

Nghiên cứu về quản lý cơ sở vật chất trong các trường trung học cơ sở vùng khó khăn huyện Yên Sơn, Tỉnh Tuyên Quang đáp ứng Chương trình giáo dục phổ thông 2018

Nguyễn Trung Kiên, Nguyễn Thành Công*

* Trường Đại học Giáo dục – ĐHQGHN

* Phòng Giáo dục và Đào tạo huyện Yên Sơn, Tỉnh Tuyên Quang

Received: 4/5/2023; Accepted: 10/5/2023; Published: 15/5/2023

Abstract: The main contents include: Assessment of the current situation of facilities of junior high schools in extremely difficult areas in Yen Son district. Identify facilities management challenges in meeting the 2018 general education curriculum. Analysis of factors affecting the effectiveness of facility management. Proposing effective facilities management measures to improve the quality of education and meet the requirements of the 2018 general education program.

Keywords: Management, facilities

1. Đặt vấn đề

Quản lý cơ sở vật chất của các trường trung học cơ sở đóng vai trò quan trọng trong việc đảm bảo chất lượng giáo dục và đáp ứng chương trình giáo dục phổ thông 2018. Đặc biệt, trong các vùng đặc biệt khó khăn của huyện Yên Sơn, Tỉnh Tuyên Quang, các trường trung học cơ sở đối mặt với những thách thức đáng kể trong việc quản lý và nâng cao cơ sở vật chất để đáp ứng yêu cầu của chương trình giáo dục mới. Các trường trung học cơ sở trong vùng đặc biệt khó khăn trên địa bàn huyện Yên Sơn đang phải đối mặt với nhiều thách thức trong việc quản lý cơ sở vật chất. Đây bao gồm những vấn đề như thiếu hụt nguồn lực tài chính, hạn chế trong việc bảo dưỡng và nâng cấp cơ sở vật chất, thiếu hụt đội ngũ nhân viên quản lý chuyên nghiệp và việc đáp ứng yêu cầu chương trình giáo dục phổ thông 2018. Mục tiêu chính của nghiên cứu này là tìm hiểu thực trạng quản lý cơ sở vật chất của các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn trên địa bàn huyện Yên Sơn và đề xuất các biện pháp để cải thiện quản lý nhằm đáp ứng chương trình giáo dục phổ thông 2018. Bằng cách làm rõ các vấn đề này, nghiên cứu sẽ mang lại những thông tin hữu ích và những gợi ý cụ thể để các nhà quản lý giáo dục và chính quyền địa phương có thể đưa ra những quyết định và hành động hiệu quả nhằm nâng cao chất lượng giáo dục trong khu vực này.

Các nội dung chính bao gồm: Đánh giá tình hình hiện tại về cơ sở vật chất của các trường trung học cơ sở trong vùng đặc biệt khó khăn trên địa bàn huyện Yên Sơn. Xác định các thách thức quản lý cơ sở vật chất

trong việc đáp ứng chương trình giáo dục phổ thông 2018. Phân tích các yếu tố gây ảnh hưởng đến hiệu quả quản lý cơ sở vật chất. Đề xuất các biện pháp quản lý cơ sở vật chất hiệu quả để nâng cao chất lượng giáo dục và đáp ứng yêu cầu của chương trình giáo dục phổ thông 2018.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Nội dung quản lý Cơ sở vật chất, Thiết bị dạy học đáp ứng yêu cầu CTGDPT 2018 ở các trường trung học cơ sở

Quản lý việc mua sắm, đầu tư thiết bị dạy học ở các trường Trung học cơ sở theo yêu cầu Chương trình giáo dục phổ thông 2018. Xây dựng kế hoạch đầu tư CSVC, mua sắm thiết bị dạy học, hạch toán kinh phí phù hợp với tình hình thực tế của Nhà trường. Yêu cầu nhân viên thư viện khảo sát nhu cầu sử dụng thiết bị dạy học và công nghệ của các tổ bộ môn, giáo viên. Hiệu trưởng cùng nhân viên thư viện tiến hành nghiệm thu các thiết bị đã được mua mới. Tiến hành kiểm tra về số lượng, chất lượng của cơ sở vật chất, thiết bị dạy học khi được đầu tư, mua mới, công khai chất lượng, giá cả. Hiệu trưởng yêu cầu kế toán lập dự toán kinh phí để tiến hành đầu tư sửa chữa cơ sở vật chất, mua sắm bổ sung các thiết bị dạy học. Hiệu trưởng tiến hành phân công các bộ phận trong Nhà trường thực hiện việc mua sắm các thiết bị dạy học. Hiệu trưởng chỉ đạo nhân viên thiết bị theo dõi việc mua sắm và sắp xếp các thiết bị dạy

Quản lý việc sử dụng CSVC, thiết bị dạy học ở các trường Trung học cơ sở theo yêu cầu Chương trình giáo dục phổ thông 2018. Yêu cầu nhân viên

thiết bị phối hợp với các giáo viên (chủ nhiệm và bộ môn) lên kế hoạch nhu cầu sử dụng cơ sở vật chất, thiết bị dạy học. Xây dựng quy định các tiết học phải sử dụng thiết bị dạy học. Tổ chức, bồi dưỡng năng lực sử dụng cơ sở vật chất, thiết bị dạy học. Chỉ đạo giáo viên, nhân viên sử dụng hiệu quả cơ sở vật chất, thiết bị dạy học qua các tiết học. Yêu cầu nhân viên thiết bị xây dựng quy chế sử dụng, chức năng của từng thiết bị dạy học và công nghệ, phổ biến rõ các quy định, quy chế cho giáo viên và học sinh.

Quản lý việc bảo quản, sửa chữa thiết bị dạy học ở các trường Trung học cơ sở theo yêu cầu Chương trình giáo dục phổ thông 2018. Các thiết bị dạy học và công nghệ khi đưa vào sử dụng trong một khoảng thời gian dài cần được quan tâm đến việc bảo quản, tu sửa và bổ sung kịp thời để phục vụ tốt cho các hoạt động giáo dục của Nhà trường. Nhà trường phải thường xuyên tiến hành kiểm tra xây dựng kế hoạch sửa chữa, bổ sung CSVC, TBDH.

Quản lý công tác xã hội hóa, huy động các nguồn tài trợ cơ sở vật chất, thiết bị dạy học ở các trường Trung học cơ sở theo yêu cầu Chương trình giáo dục phổ thông 2018. Huy động các nguồn lực về cơ sở vật chất, thiết bị phục vụ dạy học, giáo dục ở trường THCS không dễ thay thế mà là nguồn bổ sung quan trọng cho ngân sách nhà nước, góp phần làm tăng tổng nguồn lực đầu tư cho giáo dục, nâng cao hiệu quả sử dụng ngân sách nhà nước tại trường THCS.

Quản lý công tác hạch toán, kế toán và công khai thiết bị dạy học ở các trường Trung học cơ sở theo yêu cầu Chương trình giáo dục phổ thông 2018. Hiệu trưởng yêu cầu kế toán thực hiện hạch toán, kế toán việc mua sắm, bảo quản, sửa chữa, huy động các nguồn lực đầu tư thiết bị dạy học. Kế toán sẽ thực hiện theo đúng kế hoạch năm học về việc mua sắm, bảo quản và các việc liên quan đến việc huy động nguồn lực đầu tư về TBDH, có biên lai, hóa đơn rõ ràng các khoản thu chi để tiến hành thực hiện công khai.

2. 2. Thực trạng về quản lý cơ sở vật chất, thiết bị dạy học ở các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn trên địa bàn huyện Yên Sơn tỉnh Tuyên Quang theo yêu cầu Chương trình giáo dục phổ thông 2018

Để đánh thực trạng về quản lý cơ sở vật chất, thiết bị dạy học ở các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn trên địa bàn huyện Yên Sơn tỉnh Tuyên Quang theo yêu cầu Chương trình giáo dục phổ thông 2018. Tác giả đã khảo sát 104 Cán bộ quản lý (CBQL), giáo viên (GV) bằng phiếu hỏi tại

5 trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn trên địa bàn huyện Yên Sơn tỉnh Tuyên Quang, kết quả đánh giá như sau:

2.2.1. Những kết quả đạt được

Hầu hết CBQL, GV và học sinh đều có cách nhìn nhận đúng đắn về tầm quan trọng của cơ sở vật chất, thiết bị dạy học: Qua kết quả khảo sát và trao đổi với CBQL và GV của các trường đều cho thấy CBQL và GV đều hiểu hết về tầm quan trọng đó, ảnh hưởng rất lớn đến chất lượng giáo dục tại các Nhà trường.

Phân tích được rõ thực trạng để tiến hành đầu tư cơ sở vật chất, mua sắm TBDH phù hợp với tình hình thực tế của các Nhà trường: Các nhà trường làm tốt phân tích bối cảnh để thu thập thông tin liên quan đến việc đánh giá cơ sở vật chất, TBDH để tiến hành đầu tư, trang bị đầy đủ TBDH.

Khuyến khích, tạo động lực cho GV và HS tự làm các thiết bị DH, không ngừng sáng tạo đồ dùng DH: Việc tổ chức cuộc thi và các hoạt động làm đồ dùng dạy học giúp GV và HS có môi trường gắn kết và phát huy được những năng lực cá nhân, không ngừng sáng tạo và đổi mới.

Chỉ đạo nhân viên thiết bị phối hợp với GV trong việc mua sắm, bảo quản, tu sửa cơ sở vật chất, TBDH: Hiệu trưởng đã thực hiện rất sát sao trong việc mua sắm, bảo quản, tu sửa cơ sở vật chất, TBDH tại các Nhà trường, phân công rõ trách nhiệm đến từng GV để các hoạt động diễn ra theo đúng kế hoạch.

Thực hiện tốt công tác công khai, huy động tốt các nguồn lực đầu tư cho giáo dục từ các cá nhân, tổ chức bên trong và bên ngoài tổ chức: Đây là công việc rất cần thiết đối với chiến lược phát triển nhà trường, huy động tối đa các nguồn lực (Nhân lực, vật lực, tài lực).

2.2.2. Những tồn tại, hạn chế

Một số học sinh chưa có cách nhìn nhận về tầm quan trọng của cơ sở vật chất, TBDH: Chính vì vậy cần có những tác động quản lý của nhà quản lý đến đối tượng học sinh để việc nhận thức này đúng đắn và mục tiêu của tổ chức đề ra.

Công tác tổ chức đầu tư xây dựng, mua sắm TBDH còn thực hiện chưa đúng theo kế hoạch đề ra; giám sát quá trình thực hiện mua sắm TBDH, việc giám sát tốt sẽ tránh khỏi được những phát sinh trong quá trình thực hiện để từ đó có những kế hoạch để điều chỉnh kịp thời.

Hiệu trưởng còn chưa làm tốt trách nhiệm của mình trong việc kiểm tra, đánh giá, các hoạt động này diễn ra còn mang tính hình thức, chưa sát sao thường xuyên;

Công tác dự giờ các tiết học sử dụng TBDH chưa được thực hiện thường xuyên; Hiệu trưởng chưa thực hiện tốt công tác này, trong khi đó đây là một trong những trách nhiệm và công việc quan trọng trong quá trình kiểm tra để thu thập những thông tin phản hồi, những thông tin chất lượng để nâng cao chất lượng GD của nhà trường.

Chưa có sự phân bổ hợp lý về tài chính cho việc tu sửa cơ sở cơ sở vật chất và bảo quản TBDH; Việc cân đối và phân bổ nguồn tài chính cho các công việc từ: đầu tư, mua sắm, bảo quản, tu sửa,... là việc rất quan trọng. Dự toán được kinh phí để tiến hành mua sắm TBDH.

Việc huy động các tổ chức cá nhân, doanh nghiệp trong việc đánh giá cơ sở vật chất, TBDH còn chưa thường xuyên, liên tục. Cần có sự tham gia sự phối hợp của toàn xã hội vào sự nghiệp giáo dục.

2.2.3. Nguyên nhân hạn chế

Có nhiều nguyên nhân, nhưng nổi bật theo tác giả là những nguyên nhân sau:

Việc đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ giáo viên ứng dụng TBDH vào trong dạy học chưa được quan tâm đúng mức. Một số bộ phận GV còn chưa có những thay đổi để bắt nhịp được trước những yêu cầu đổi mới giáo dục.

Năng lực quản lý của đội ngũ Hiệu trưởng còn nhiều bất cập, chưa theo kịp yêu cầu đổi mới giáo dục vì thế mà việc chỉ đạo hoạt động ứng dụng hiệu quả cơ sở vật chất, TBDH còn lúng túng, vướng mắc.

Cơ chế phối hợp các nguồn lực bên trong và bên ngoài nhà trường để quản lý tốt hoạt động giáo dục còn nhiều điểm bất cập.

Nguồn kinh phí đầu tư cho việc đầu tư cơ sở vật chất, mua sắm TBDH phục vụ dạy và học của các nhà trường còn nhiều hạn chế, chưa huy động được tối đa các nguồn lực.

Việc thực hiện quản lý cơ sở vật chất, TBDH chưa được thực hiện một cách nghiêm túc, các biện pháp đề xuất trước đây chưa phù hợp với tình hình thực tiễn của các nhà trường. Vì thế, việc đề xuất các biện pháp quản lý cơ sở vật chất, TBDH phù hợp sẽ giúp khắc phục những tồn tại nêu trên và phát huy được những thành công hiện có của các nhà trường, nâng cao chất lượng giáo dục.

2.3. Đề xuất biện pháp quản lý cơ sở vật chất, thiết bị dạy học ở các trường trung học cơ sở vùng khó khăn trên địa bàn huyện Yên Sơn tỉnh Tuyên Quang theo yêu cầu chương trình giáo dục phổ thông 2018.

Biện pháp 1: Tổ chức tuyên truyền nâng cao nhận

thức cho CBQL, GV về vai trò của việc quản lý cơ sở vật chất, thiết bị dạy học đáp ứng yêu cầu chương trình giáo dục phổ thông 2018.

Biện pháp 2: Chỉ đạo công tác kế hoạch hóa và tổ chức thực hiện kế hoạch trong quản lý CSVC, TBDH của CBQL đáp ứng yêu cầu chương trình giáo dục phổ thông 2018 phù hợp với điều kiện thực tế của nhà trường.

Biện pháp 3: Tổ chức bồi dưỡng kỹ năng cho giáo viên trung học cơ sở trong việc sử dụng CSVC, thiết bị dạy học đáp ứng yêu cầu chương trình giáo dục phổ thông 2018.

Biện pháp 4: Chỉ đạo xã hội hoá giáo dục để tăng cường sức mạnh phối hợp giữa các lực lượng và đảm bảo các nguồn lực cho việc bảo đảm và tăng cường CSVC, TBDH.

Biện pháp 5: Ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý, Xây dựng nội quy sử dụng cơ sở vật chất, bảo quản thiết bị dạy học và cụ thể hóa các tiêu chí đánh giá hiệu quả sử dụng cơ sở vật chất, thiết bị dạy học đáp ứng yêu cầu chương trình giáo dục phổ thông 2018

3. Kết luận

Bài báo đã tập trung vào việc nghiên cứu và phân tích quản lý cơ sở vật chất của các trường trung học cơ sở trong vùng đặc biệt khó khăn trên địa huyện Yên Sơn, Tỉnh Tuyên Quang, với mục tiêu đáp ứng chương trình giáo dục phổ thông 2018. Chúng tôi đã xác định các thách thức đặc biệt mà các trường trung học cơ sở trong khu vực này đối mặt, và đã đề xuất các biện pháp nhằm nâng cao hiệu quả quản lý cơ sở vật chất và đáp ứng đầy đủ yêu cầu của chương trình giáo dục phổ thông 2018. Qua việc nghiên cứu, chúng tôi nhận thấy rằng các trường trung học cơ sở trong vùng đặc biệt khó khăn trên địa huyện Yên Sơn đang đối mặt với nhiều thách thức quan trọng trong việc quản lý cơ sở vật chất. Thiếu hụt nguồn lực tài chính, sự hạn chế trong việc bảo dưỡng và nâng cấp cơ sở vật chất, thiếu hụt đội ngũ nhân viên quản lý chuyên nghiệp và thiếu sự tập trung vào việc đáp ứng yêu cầu chương trình giáo dục phổ thông 2018 là những vấn đề quan trọng cần được giải quyết. Để giải quyết các vấn đề này, chúng tôi đã đề xuất một số giải pháp quản lý cơ sở vật chất hiệu quả.

Tài liệu tham khảo:

1. Bộ Giáo dục và đào tạo (2018), Chương trình giáo dục phổ thông 2018.
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018). Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 Ban hành chương trình giáo dục phổ thông.